

Урок 4. Історичне значення Французької революції. Віденський конгрес.

Священний союз.

26.09 – 30. 09

«Сто днів». Віденський конгрес

Після зречення Наполеон був висланий на острів Ельба в Середземному морі, але продовжував уважно спостерігати за подіями у Франції. На Ельбу надходили повідомлення про суперечки між союзниками на конгресі у Відні, зростання невдоволення французів свавіллям дворян-емігрантів. Навесні 1815 р. Бонапарт зважився на відчайдушний крок — повернути собі владу у Франції. Із невеликим загоном прихильників він висадився на узбережжі Франції та, рушив на Париж. Королівські війська, які висилали йому назустріч, переходили на бік колишнього імператора. Маршал М. Ней, що обіцяв королю доставити Бонапарта в залізній клітці, після листа Наполеона привів до нього всі свої війська. Бурбони й старе дворянство втекли із країни, й імператор тріумфально вступив у Парижа.

Наполеон розумів, що його єдиний шанс — розбити своїх супротивників поодиночі, тому рушив з армією до Бельгії проти англійських і пруських військ. Вирішальний бій відбувся біля селища Ватерлоо 18 червня 1815 р.

Основні рішення Віденського конгресу

Основні рішення:

Компенсація країнами-учасниками антифранцузької коаліції

Відновлення влади династії Бурбонів у Франції, Іспанії та Неаполітанського королівства

Повернення Франції до її дореволюційних кордонів

Виплата Францією контрибуції країнам переможцем

Створення Швейцарської конфедерації

Закріплення роздробленості Італії та Німеччини

Приєднання Бельгії та Люксембурга до Голландії

Росія отримала Варшавське герцогство, Фінляндію та Бессарабію

Англія отримала французькі та голландські колонії та французький флот

Швеція отримала територію Норвегію

Пруссія та Данія отримала певні території північної Європи

Результат – створення у Європі системи політичних рівноваги, коли сила однієї держави зрівноважувала іншими й не дозволяла якійсь одній державі диктувати свою волю

Віденський конгрес (1 листопада 1814 – 9 червня 1815 рр.) – конференція послів великих держав Європи, очолювана австрійським дипломатом Клементом фон Меттерніхом, проходила у Відні. До австрійської столиці з'їхалися більш двохсот дипломатів майже з усіх країн континенту. Найтитолованішим з гостей конгресу був російський цар Олександр I. Конгрес був перерваний подіями у Франції, коли Наполеон Бонапарт намагався повернути владу (**20 березня – 18 червня 1815 р.** – “100 днів” Наполеона (відновлення імперії Наполеона)).

Священний союз

26 вересня 1815 р. в Парижі імператор Росії Олександр I, австрійський імператор Франц I і прусський король Фрідріх-Вільгельм III підписали договір про утворення Священного союзу.

19 листопада 1815 р. до Священного союзу приєдналася Франція; а згодом — більшість монархій європейського континенту.

У 1818 р. в м. Ахен відбувся перший конгрес Священного союзу (загалом їх було чотири). Учасники конгресу відновили союзний договір, спрямований проти будь-яких змін у монархічній Франції. Сама Франція була прийнята до Священного союзу, з цієї країни достроково виводилися окупаційні війська.

Революційні виступи, які відбулися в Іспанії, Неаполі й П'ємонті, змусили монархів у 1820 р. знову зібратись на конгрес Священного союзу.

Російський імператор наполягав на збройному втручанні в події іспанської й італійської революцій. Він уперше проголосив принцип політичного нагляду не тільки над Францією, а й за будь-якою країною, де розпочинався революційний рух. Коли надійшло повідомлення про революції в П'ємонті та повстання в Греції проти турецького панування, Олександр I відмовив православним єврейцям грекам у допомозі, а австрійські війська з благословення Священного союзу розправилися з революційним рухом в Італії.

Веронський конгрес (1822 р.) та збройне втручання в Іспанії (1823 р.) були останніми спільними актами Священного союзу. Визнання Великою Британією наприкінці грудня 1824 р. незалежності латиноамериканських держав, що були іспанськими колоніями, остаточно підірвало єдність Священного союзу.

Ліберальний рух, що поширювався в європейських державах, розвиток революційного й національно-визвольного рухів у багатьох країнах завдали удару по існуванню союзу, всі спроби його відновити завершилися невдачею.

Завдання по темі:

1. Прочитати матеріали підручника «Всесвітня історія, 9 клас» **Зробить короткий конспект за темою.** :
 - За яких обставин Наполеону вдалося прийти до влади після вислання на острів Ельба?
 - Чому стали можливими «сто днів» Наполеона?
 - Охарактеризуйте основні рішення Віденського конгресу.
 - Назвіть основні положення «Заключного генерального акта» Віденського конгресу.